

ANAF controleaza veniturile obținute de români din criptomonede și NFT-uri: care sunt recomandarile specialiștilor pentru investitori

Inspectorii ANAF au intensificat controalele asupra veniturilor obținute de români din minarea sau tranzacționarea de criptomonede și NFT-uri în perioada 2016-2021, în contextul în care piața din România este în continua creștere și înregistrează un număr de peste 423.000 de persoane care efectuează astfel de tranzacții.

Potrivit unui studiu realizat de MarketsandMarkets, piața NFT-urilor va ajunge la o valoare de 13,6 miliarde de dolari în 2027, cu o creștere de 35% față de 2022.

Unul dintre cele mai importante și actuale aspecte este îndeplinirea de către investitori a obligațiilor fiscale aferente tranzacțiilor efectuate pe piața criptomonedelor. Aceștia trebuie să țină o evidență încă de când au realizat prima tranzacție, pentru a nu risca amenzi și penalități din partea autorităților în caz de nedeclarare sau declarare cu întârziere.

La ce trebuie să fie atenți investitorii pentru a nu risca infracțiuni de evaziune fiscală

Persoanele fizice care au realizat venituri din criptomonede (inclusiv cele din tranzacționarea cu NFT-uri) trebuie să declare anual aceste câștiguri ca venituri din alte surse prin Declarația unică, care se depune până la data de 25 mai a anului următor pentru veniturile obținute în anul curent.

„În cazul acestor tranzacții, se declară doar câștigul determinat ca diferență pozitivă între prețul de vânzare și prețul de achiziție, inclusiv costurile directe aferente tranzacției, precum comisioanele percepute de către platformele de tranzacționare. Câștigul poate fi realizat atunci când încasăm un surplus, dar și atunci când utilizăm acest surplus pentru a achiziționa, în FIAT (moneda convențională), bunuri sau servicii cu cardul crypto. Venitul realizat este de obicei echivalat în FIAT la momentul în care retragem câștigul într-un cont bancar. Există, însă, și situații în care platformele de tranzacționare permit deținerea unui portofel în FIAT. În astfel de cazuri, câștigul va fi considerat a fi realizat după transferul efectuat în portofelul disponibil în FIAT și trebuie declarat, indiferent dacă este mai departe transferat în contul bancar sau folosit pentru a efectua alte tranzacții pe platformă”, menționează **Andrei Popescu**, *Tax Manager, Soter & Partners*.

Și operațiunile de tip „stake” pentru criptomonede și NFT-uri înregistrează un nivel ridicat de popularitate, iar specialiștii atrag atenția asupra tratamentului fiscal al acestora: „Venitul pasiv generat în urma operațiunii de „staking” reprezintă un venit impozabil la momentul conversiei în FIAT. Deși acest venit este asimilat unei dobânzi, având în vedere metoda similară de recompensare a investitorului pentru blocarea unui număr de token-uri, trebuie încadrat tot în categoria veniturilor din alte surse, ținând cont de cadrul legal încă limitat”, explică **Ioana Dragu**, *Tax Senior Consultant, Soter & Partners*.

„Spre deosebire de acțiuni și alte instrumente financiare derivate, unde Codul Fiscal prevede posibilitatea declarării pierderilor pentru compensarea câștigurilor viitoare realizate din aceeași sursă, în cazul criptomonedelor legislația în vigoare face referire doar la diferența pozitivă între prețul de vânzare și prețul de achiziție. Astfel, în cazul în care la final de an constatăm că am realizat pierderi din tranzacțiile cu criptomonede și NFT-uri, acestea nu pot fi raportate și prin urmare nu va exista obligația de a depune Declarația unică”, a adăugat Ioana Dragu.

În cazul persoanelor fizice care creează NFT-uri, acestea vor realiza, pe lângă veniturile menționate mai sus, redevențe (drepturi de proprietate intelectuală). Aceste redevențe vor fi generate atât la prima vânzare a NFT-ului (mai exact la listare), cât și la fiecare vânzare ulterioară, pe piețele secundare.

Recomandări pentru îndeplinirea cu succes a obligațiilor fiscale

În comparație cu rapoartele emise de către platformele care permit tranzacționarea la bursă, platformele prin care se tranzacționează criptomonede și NFT-uri nu emit întotdeauna situații la fel de clare sau cel puțin la fel de ușor de interpretat atunci când investitorii vor să își analizeze portofoliul, mai ales dacă tranzacțiile nu sunt echivalate în FIAT. „În astfel de cazuri, până la o îmbunătățire a rapoartelor emise, recomandarea este ca investitorii să își țină o evidență manuală privind diversele achiziții și vânzări efectuate pentru a putea avea o situație cât mai clară la sfârșit de an. Unde o astfel de situație este greu de interpretat pentru un investitor aflat la început, este recomandat ca situația să fie analizată de către un consultant fiscal, care poate oferi asistența necesară cu efectuarea calculului privind câștigul realizat și pregătirea declarației”, adaugă Ioana Dragu.

Declarația unică se poate depune de către cei vizați atât prin mijloace electronice de transmitere la distanță (Spațiul Privat Virtual sau online pe www.e-guvernare.ro, dacă dețin o semnătură electronică calificată), cât și în format fizic, prin poșta sau la registratura autorității fiscale teritoriale la care este arondat contribuabilul.

Atât veniturile din criptomonede, cât și cele obținute din NFT-uri, odată ce sunt echivalate în FIAT, sunt supuse impozitului de 10% și, în anumite cazuri, contribuțiilor sociale. Atunci când câștigurile realizate depășesc plafonul de 12 salarii minime brute, adică 30.600 RON pentru 2022, investitorii datorează, pe lângă impozit pe venit, CASS în valoare de 10% din cele 12 salarii minime, indiferent de venitul efectiv realizat.

În cazul creatorilor de NFT-uri, dacă obțin drepturi de autor peste plafonul de 12 salarii minime brute amintit mai sus, aceștia datorează și CAS în cota de 25% pe venitul ales. Venitul ales nu poate fi mai mic decât echivalentul a 12 salarii minime brute. Astfel, pentru anul 2022, CAS minim datorat a fost de 7.650 RON.